

CSÁTALJAI HÍREK

Csátalja Község Önkormányzatának Lapja

NŐNAPRA

Köztudott, hogy a teremtés koronája a férfi. De kevesen tudják, hogy ami a korona értékét megadja, a benne foglalt drágakő: a NŐ! Ezért szeretettel köszöntöm a körülöttünk élő drágaköveket a hölgyeket. A drágakő a gyémánt fénye, csillogása függ a nap fényétől. Mindenkor más a fénytörés, más a csillogás.

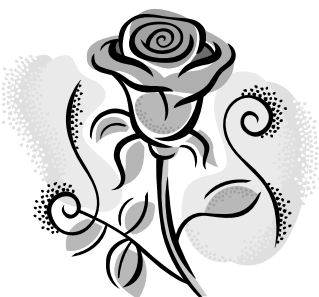
Köszöntöm hát először is a nagymamákat, Akik féltő szemmel vigyázzák, nevelik, gondozzák unokáikat. Akik sohasem fáradtak, sohasem pihennek, mert szeretetük nem engedi.

Köszöntöm az édesanyákat, Akik odaadó szeretettel óvják a gyermekeiket, és értük mindent megtesznek.

Köszöntöm asszonyainkat, kik letörlik fáradt homlokunkról az izzadtságot. Kötözik az élet csatában kapott sebeinket, és minduntalan hazavárnak bennünket.

Köszöntöm hölgyeinket. Kik szintén készek arra, hogy oltalmazóinkká váljanak.

Üdvözlöm most növekvő drágaköveinket, leányainkat. Kik büszkeségeink, reményeink, boldog jövőnk zálogai.

*„Üzentek a csillagok,
legyetek mindig boldogok”*

A település férfi lakói nevében Mocsári József nyugalmazott pedagógus szavaival köszöntök valamennyi lányt, asszonyt és nagymamát

*Kovács Antal
polgármester*

Nőnap-i köszöntő

„Mi a nő nekünk? Az egész világ maga, a szüntelen változás,

Az anya, akinek testén át e világba léptünk, az első és végtelen önfeláldozás.

Ő őrzi első lépteink, törli le könnyeink, testéből etet, szeretetéből nevel,

Mindig megbocsát, ha kell és soha nem enged el, ő a fény, a meleg és minden ami jó,

semmihez sem fogható és semmivel sem pótolható.

Ahogy tudatunk lassan a világra nyílik, ő maga is átalakul, megváltozik.

Előbb éteri szépség, ideál, trubadúrok álma, költők ihletője, szerelem és örület forrása,
Majd társunk a jóban és rosszban, életünk néma napszámosa,
Vetett ágy, vasalt ing, étel és ital, kedvesség, szerelem, a test gyönyöre, az apokalipszis kínja és a mennyország ígérete.

Mindez ő, egy személyben, lelkünk másik fele, aki értünk létezik és mi őerte.

Köszöntöm hát őket, a nőket, kívánom nekik mindazt a szépet, amit érettünk ma és minden nap önként megtesznek.”

Szalai Pál

A Magyar Országgyűlés 1991-es határozata értelmében március 15-e az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc kezdetének, a modern parlamentáris Magyarország megszületésének napja és a Magyar Köztársaság nemzeti ünnepe.

Az 1830-as évektől a magyar reformtörekvések legfontosabb színtere a **pozsonyi országgyűlés** volt, amely még a rendi társadalom szabályai szerint működött. A modernizációs törekvéseket megjelenítő javaslatok a megyei követekből álló **alsóházban** születtek, amit a **felsőháznak** is támogatnia kellett, hogy az uralkodó elé kerülhessenek, s csak **uralkodói szentesítéssel** váltak törvénné.

Míg az 1843-44-es országgyűlésen többségben voltak a **konzervatívok** és a nyelvkérdésen kívül más pontban nem tudtak újítást hozni, addig az 1847-48-as nevezetes pozsonyi országgyűlés már **jelentős reform törvénytervezetekkel** indította el a fejlődés útját. Az országgyűlést **V. Ferdinánd király** (1835-1848) magyar beszéddel nyitotta meg. A nemesi rendek önként mondtak le az **adómentesség** kiváltságáról és eltörölték az **ösiség** törvényt, továbbá kimondták az **örökváltságot** (a jobbágyság felszabadult a földesúri terhek alól).

1848 első hónapjaiban **Európa számos nagyvárosában** forradalmak törtek ki.

Ez kedvező körülményeket teremtett ahhoz, hogy a **magyarországi reformelképzelések törvényes úton** megvalósuljanak. **Kossuth** a parlament küldöttségével 1848. március 15-én **Bécsbe utazott**, hogy az országgyűlés

által megszavazott követeléseket elfogadtassák az uralkodóval.

Ugyanazon a napon egy kis létszámú, főleg **írókból, költőkből álló értelmiségi csoport**, a "márciusi ifjak", **Petőfi és társai** reggel kilenckor a **Pilvax kávéházból az egyetemre** mentek, ahol az ifjúság csatlakozott hozzájuk. Először az **orvosokhoz**, majd a **mérnökökhöz**, utána a **jogászokhoz** vonultak.

Tíz órakor **lefoglalták** a Landerer-nyomdát. A **cenzor engedélye nélkül** nyomtatták ki követeléseiket, a **12 pontot** és Petőfi versét, a **Nemzeti dalt**.

1. Kívánjuk a sajtó szabadságát, a censura eltörlését.
2. Felelős minisztériumot Buda-Pesten.
3. Évenkénti országgyűlést Pesten.
4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrsereg.
6. Közös teherviselés.
7. Urbéri viszonyok megszüntetése.
8. Eskütszék.képviselőlet egyenlőség alapján.
9. Nemzeti Bank.
10. A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a' külföldieket vigyék el tőlünk.
11. A politikai statusfoglalók szabadon bocsáttassanak.
12. Unio.

Tizenegy órakor kezdték osztogatni a **szabad sajtó első példányait**, kézzől kézre adogatták a **forradalmi röplapokat**.

Ezt követően a tömeg a **városháza elé** vonult. A városi tanács vezetői **aláírták** a fiatalok követeléseit. Megválasztották a **Közbátorsági Bizottmányt**, melynek a tagjai a márciusi fiatalok és megyei, városi vezetők lettek. A **helytartótanács** fegyverbe állította a katonákat.

Az összecsapás azonban **elmaradt**.

Délután öt órakor **kiszabadították Táncsics Mihályt** a börtönből, a kocsit elé magukat fogták be a fiatalok, így vitték végig a városon.

Este **Petőfi elszavalta** a Nemzeti dalt és **előadták a Bánk bánt**.

A március 13-ai bécsi és a 15-i pesti forradalom hatására **az udvar kénytelen volt** az országgyűlés követeléseit **elfogadni és ezekből törvényeket alkotni**. A törvények tartalmazták a "12 pont" legfontosabb követeléseit. Ezáltal a békés átalakulás végbement. **Gróf Batthyány Lajos (1806-1849)** vezetésével létrejött **az első független, az országgyűlésnek felelős magyar kormány**.

A miniszterek többsége a kor reform-politikusai közül kerültek ki, így helyet kapott a kormányban **Széchenyi és Kossuth** is.

A forradalmat indító **március 15-e jelkép lett**: a kivívott szabadság megőrzésének és az elvesztett szabadság visszaszerzésének szimbóluma.

A magyarság **1860 óta nemzeti ünnepének** tekinti ezt a napot, függetlenül attól, hogyan vélekedett erről a mindenkori államhatalom.

A II. világháború utáni magyarországi **kommunista rendszer nem tartotta** nemzeti ünnepének. Az 1950-es években **"szocreál" demonstrációkat** tartottak, s 1848-1849-es eszmékhez az internacionalizmust, a "világforradalmat" igyekeztek hozzákapcsolni.

Az 1960-as évektől **"diákünnepé"** változtatták, "forradalmi ifjúsági napok" elnevezéssel összemosták március 15-ét olyan napokkal, olyan kommunista évfordulókkal, amelyeknek semmi közük nem volt a márciusi ifjúsághoz.

Akik e jeles nap eseményeihez méltóan akartak ünnepelni, azokra nem ritkán **rendőri gumibot** várt. Az 1980-as évek végén **rendőrök sorfalai között** tízezres tömegek **ünnepelhetek méltósággal**.

Március 15-e eszméjét a magyar történelemben a **különböző politikai erők sokszor próbálták meghamisítani** és aktuálpolitikai célokból kihasználni, mi több, kisa-játítani.

Akadnak azonban ellenpéldák is. Ilyen volt az **1956-os forradalom**, amikor október 23-án a szabadságot és függetlenséget követelő fiatalok, a tömegek **március 15-e eszméjét**, a "márciusi ifjak" követeléseinek jó részét ismételték meg.

Wass Albert üzenete március 15-re

Véreim, fiatal magyarok, ez az örökség a tietek egyedül

Fiatal véreim, határokon innen és túl, idegen föld elhagyatottságában, az otthoni kényszerűségek sivárságában, rab-ságban, elnyomatásban, ahol csak vagytok: hozzátok szö-
lok. Súlyos idők nyomása nehezedik lelkemre s mondani-
valómat hosszú esztendő gondja s tudása érlelte. Ti vagy-
tok a nemzet jövője. Veletek él vagy pusztul a magyar.
Amit ehhez az egyszerű történelmi tényhez hozzáfűzni
kívánok, azt fogadjátok szeretettel, mint ahogy szeretettel
csordul a szívemből.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Lakossági tájékoztató a madárinfluenza megjelenéséről

Éltrevalók vagytok. Éltrevalóbbak, mint mi voltunk a ti korotokban. Okosabbak is vagytok, óvatosabbak és mérsekletesebbek. Megértőbbek egymással és idegenajkú embertársaitokkal szemben. Az élet tanított meg erre. Látókörötök szélesebbre tágult a történelem viharverése folytán. Minden lehetőségtek megvan ahhoz, hogy egy okosabb, emberiebb és talán szebb világot építsetek föl magatok köré, mint amilyen a mienk volt. Adja az Úristen, hogy így legyen. Mindaz azonban azon múlik, hogy megtudjátok-e őrizni és hajlandók vagytok-e vállalni azt a magyar lelki és szellemi örökséget, amit mi vért izzadva átmentettünk valahogy a különböző "izmusok" özönvizén a ti számatokra, hogy ne legyetek lelki koldusok egy özönvíz-utáni új világban. Ez az örökség a tietek egyedül és senki másé nem lehet ezen a földön. Ha ti eldobjátok magatoktól, örökre elvész. És nem csak önmagatokat fosztjátok meg valamitől, ami pótolhatatlan, de nélküle szegényebb lesz az emberiség is.

Nekünk magyaroknak az Úristen különösen gazdag és színes nemzeti örökséget adott. Az egész világon egyedül ez a mienk. Senki nem veheti el tőlünk, mint ahogy mi sem vehetjük át senkitől azt, ami nem illet meg minket. Hiába beszélünk angolul, franciául, spanyolul, németül, attól még nem leszünk sem angolok, sem franciák, sem spanyolok, sem németek. Az ő örökségük nem a mienk s ha majmolni próbálnánk őket, könnyökkel betörni közéjük, mindössze a magunk egyéniségét, a magunk örökségét veszíthetjük el, az övéket soha sem vehetjük át. Gyökeretlen idegenek leszünk az emberi világban s lelkileg elpusztulunk benne, mint a gyökerét vesztett fa.

Véreim, fiatal magyarok, jól-rosszul, de valahogy átmentettük számatokra azt a nemzeti örökséget, ami Isten rendelése folytán a tietek. Átmentettük azt földrengésen, világégésen, nemzetpusztító, lélekgyilkoló nemzetköziség mesterséges tanainak szennyes özönvizén keresztül. Ha egyebet nem tudtunk értetek tenni, de ezt megtettük s becsülettel örökösök föltötte, ameddig élünk. De a többi már a ti dolgotok és a ti felelősségetek. Egyet ne feledjete el: amíg magyarok vagytok s az ősi kultúrörökség erkölcsi alapján álltok, addig Isten által kijelölt helyetek és szerepeitek van a világban. De ha eldobjátok magatoktól ezt az örökséget, ha magyarságotokból kivetkőztök, akkor senkik se lesztek, csupán egy halom szemét, amit ide-oda sodor a szél, míg végül is elmerültek a semmiben.

Én bízom bennetek. Áldjon meg mindannyiatokat az egy igaz Isten, köszikla-örökségünk magyar Istene!

(Wass Albert még ki nem adott kéziratából)

1848

2006.02.15-én 15⁰⁰-15³⁰ között szereztem tudomást a Bács-Kiskun Megyei Védelmi Bizottság Elnökétől, Dr. Balogh Lászlótól - arról, hogy a nagybaracscai halastavaknál elhullott vízi vándormadarak tetemeiben kimutatták a H5 vírus. / azóta ismertté vált, hogy H5N1 vírusról van szó / Utasított, hogy a kialakult helyzetről tájékoztassuk a lakosságot, és vegyem fel a kapcsolatot a Nagybaracska érkező operatív bizottsággal.

Felhívtam Nagybaracska polgármesterét, - Király Sándort - aki elmondta, hogy náluk, már ott van a megyei és a bajai főállatorvos, a megyei rendőrkapitányság kb. igazgatója és bajai rendőrkapitányság vezetője, és több környékbeli állatorvos.

A kiadott utasításnak megfelelően tájékoztatnunk kellett a lakosságot a madárinfluenza tényéről, és az ilyenkor követendő magatartási szabályokról.

A megyei főállatorvos helyettesével összeállítottunk egy felhívást, amelyben tájékoztattuk a lakosságot a madárinfluenza megjelenéséről és a bevezetésre kerülő rendszabályokról, követendő magatartási szabályokról.

Az elkészített felhívásokat az önkormányzat dolgozóival minden háztartásba eljuttattuk 18⁰⁰-ig. A felhívás pontos tartalmát már ismerik.

Kijelölték a 3 km védőkörzetet, melybe mi is beleesünk, és a 10 km megfigyelési övezetet, a meghatározott, helyeken, - mint azóta tapasztalják,- a rendőrök minden járművet átvizsgálják, mert tenyésztás és élő, nyers szárnyasok ki- és beszállítása a meghatározott körzetbe tilos.

16-án a felhívások szövegét és az influenzákról való tudnivalót megküldtük az iskolába és a több embert foglalkoztató munkahelyekre, és ezekből tájékoztatót tartottak az ott tanuló diákoknak és dolgozóknak. Levelet írtunk a területünkön lévő vadásztársaságoknak, és értesítettük őket a tényekről és arról, hogy a megyei Védelmi Bizottság vadászati tilalmat rendelt el minden vadon élő szárnyasra.

17-én pénteken megkezdődött a településen a baromfik összeírása, vizsgálata.

A településünkön eddig fertőzött állatot nem találtak.

Ismételten felhívom a figyelmet, ahhoz, hogy a betegség ne terjedjen át a baromfikra, továbbra is felülről fedett és zárt területen tartsa mindenkinek az állatait, mert a kór a beteg állat ürülékével fokozottan terjed. Egy esetleges baromfiudvarban megjelenő fertőzés az egész település szárnyas állatait veszélyeztetné. Kérek mindenkit, aki a szomszédjánál, ismerősénél azt látja, hogy nem tartja be a fedett zárva tartás szabályait, figyelmeztesse, hogy súlyos következményei lehetnek a felelőtlenségének.

A rendszabályok betartását, az önkormányzat és az állatorvosi szolgálat szűrőpróbaszerűen ellenőrizni fogja, és ahol nem tartják be a kiadott utasításokat, szabálysértési eljárást fog kezdeményezni.

*Kovács Antal
polgármester*

Még egyszer röviden a madárinfluenzáról.

Mindenki tisztában van azzal, hogy Nagybaracskán H5N1-s influenzavírussal fertőzött vízimadarak pusztultak el.

A H5N1 vírus évek óta kimutatható vándormadarokban. Vándorútjuk során óhatatlanul leszállnak különböző országokban pihenni, s a fertőzöttek ott el is hullanak. Így lehetett kis időn belül kimutatni Európa-szerte a vírus jelenlétét. A vírus házimadarakat könnyen megfertőzhet kellő higiénés körülmények hiányában. Emberekre jelenleg még veszélytelen. Mikor kaphatja el mégis az ember? Legyen-gült immunrendszer, páras, influenza vírussal kevert, poros, zárt tér, ahol az ember napokon át belélegzi a levegőt. Hússal, ha a kellő ideig fő (hús belsejében is legyen 70°C-nál nagyobb hőmérséklet) nem terjed. Nem kellő higiénés körülmények miatt 2003 óta a következő helyeken okozott emberi megbetegedést a vírus.

2003. Kína, Honkong 2 beteg, 1 haláleset

2003-2005. Thaiföld 21 megbetegedés, 13 haláleset

2003-2005. Vietnam 92 megbetegedés, 42 haláleset

2003-2005. Kambodzsza 4 megbetegedés, 4 haláleset

2004-2005. Indonézia 11 megbetegedés, 7 haláleset

2005. Kína 2 megbetegedés, 1 haláleset

Legutóbb Törökország 3 testvér halála

2003 óta 133 esetből 70 halálos kimenetelű

Madárinfluenza tünetei madárban:

Lappangási idő 1-3 nap. Nem repül, bágyadt, gubbaszt, hasmenés, orrfolyás, kötőhártya gyulladás, tüsszögés, taréj duzzanat, szem környéke, lábak, taréj bevérezése, tojástermelés 5 %-os csökkenése naponta.

Legérzékenyebbek a pulykák (gyors elhullás), tyúkfélék. Galambok szerepét még vitatják. Fácánok elkaphatják. Ragadozó madarokról, énekes madarokról nincsenek kellő adatok.

Fertőzés módja: vízben 1-2 hétig él még a vírus. Testváltékkal szennyezett víz, takarmány fogyasztása, vírus belégzése, nyers hús fogyasztása.

Madárinfluenza tünetei emberben:

Lappangási idő 2-7 nap. Magas 38 °C feletti láz, influenzaszerű tünetek, hurut többnyire nincs, hasmenés, hányás, hasi fájdalom, kötőhártya gyulladás, orr-ínyvérzés, légszomj, köhögés, véres köpet. 4-13 nap múlva légzési elégtelenség. Gyakori vese-, máj-, szívelégtelenség.

Új, még nem létező emberről-emberre terjedő vírus kialakulásának lehetősége kicsi.

Hogyan alakulhat ki? Kell egy közti gazda, amelynek szervezetét egyszerre betegíti meg az emberi és madárinfluenza vírusa. A két vírus egymásra hat, kicserélik részlegesen a genetikai állományukat és létrejön egy olyan emberinfluenza vírus, amely tartalmaz madárinfluenza géneket és képes emberről- emberre terjedni. Ilyen közti gazda lehet maga az ember, sertés is. /pl: 1918-19 spanyolnátha néven elhíresült világjárványt sertésben kialakult madárinf-

luenza géneket tartalmazó emberinfluenza vírus okozta; 50 millió ember halt meg./

Mit kell tennünk?

Állategészségügyi védekezés:

- házi szárnyasok fejük felett zárt térben tartása (fentről érkező fertőzött vándormadár székletének kiküszöbölésére)
- fedett helyen tartott takarmány, ivóvíz
- ketrecek fertőtlenítése, takarmány, ürülék biztonságos tárolása savas pH-jú fertőtlenítők, mint Hidrogen-Peroxid, jódegyületek, glutáraldehid, klóros fertőtlenítők pl. Hypo.

Emberégségügyi védekezés:

- ketrecekben csak erre használt gumicsizma, kesztyű, utána ezek fertőtlenítése (lásd előbbi felsorolás)
- ha elhullott madarat talál, senki nem nyúlhat hozzá, értesítse az állategészségügyi hatóságot;
- ha mégis meg kell fogni, akkor védőöltözet kell; testet borító kötény, kalap, száj-orrrot védő maszk vagy nedves ruhaanyag, szemüveg, kesztyű, csizma. Ezen védőeszközök használat utáni megtisztítása.
- elhullott állat húsát ne együk meg
- minden gyermek mosson kezet evés előtt
- szennyezett toll, pihe lehetőségére gondolni
- egészséges szárnyas levágása, húsfeldolgozása: bélsárral szennyezett tevékenység és tiszta hússal foglalkozás térbeni elkülönítése
- emberi influenzaoltás felvétele

Kérem a lakosságot, hogy az állategészségügyi előírásokat tartsák be, a szárnyasokat fejük felett fedett térben neveljék, mert ha a szabadon hagyott baromfi kapcsolatba kerül vándormadár fertőzött székletével, és megbetegszik, akkor az összes háziszárnyast el kell pusztítani a területen.

Kis falunk lakosságának nagy a felelőssége a világszintű járvány kialakulásának megelőzésében. Vegyük komolyan!!

*Dr. Komáromi Mónika
házi orvos*

FOGÁSZATI TÁJÉKOZTATÓ!

A 6/2006. TT. sz. határozatban foglaltaknak megfelelően az alábbiakról tájékoztatom Önöket:

A fogtömés és fogpótlás az alapellátói kör feladata. Minden más, ami a fájdalommal, gyulladással, vérzéssel járó esemény a sürgősségi ellátás körébe tartozik:

- Pl: fájdalomcsillapítás kezelése, ínyvérzés, fogérzékenység, a korábbi műtéti beavatkozások után fellépő utóvérzések, utófájdalom ellátása, a különböző szájüregi gyulladások kezelése, gyulladt fogak megnyitása, idegkezelések, a tályog megnyitásán át a rossz fogak és gyökerek eltávolítása akut fájdalom esetén.

- Kiemelt fontosságot kap a betegek vizsgálata során a praecancerosus és carcinomás elváltozások idejében történő felismerése és szakintézetbe irányítása.

Csak a sürgősségi ellátás ingyenes, az alapellátás körébe eső kezeléseikért az ügyeleten is fizetni kell!

Sürgősségi fogorvosi ügyelet helye, ideje:

Baja, Kádár u. 17.

Hétköznapokon: 19.00 órától 23.00 óráig

**Hétfőn és ünnepnapokon 9.00 órától 11.00 óráig
20.00 órától 22.00 óráig**

Tisztelettel : Dr. Szepesi József
fogszakorvos

EGYHÁZI HÍREK

Méltatás

2005. Karácsonyára Tamás József és felesége Turbuk Julianna szép ajándékkal lepték meg templomunkat. Kovácsolt vasból mécesstartót készíttettek, hogy miként Hercegszántón és több más környékbeli településeinken elhunyt szeretett hozzátartozóinkért

mécesst lehet gyűjtani és imádságos szeretettel rájuk tudunk gondolni, most ezt megtehetjük a mi templomunkban is. Nemcsak mint ajándék – hanem a lelkiület, a szándék, ami készítette őket – jól esett mindannyiunknak Urunk születésének nagy ünnepén. A Jó Isten áldja meg őket szeretetükért, lelkiületükért! Adjon nekik lelki békességet és őszint, igaz barátokat, akik mellettük állnak a bajban is.

Hálás szeretettel:

*Polyák László
lelkipásztori kisegítő*

EGÉSZSÉGÜGY

VÖRÖSKERESZT SZERVEZET

Tájékoztatás a 2006. évi veradásokról:

1. 2006. március 29.
2. 2006. július 5.
3. 2006. november 15.

Ingyen ruhaosztás lesz április elején az egész községnek. Értesítést küldünk.

*Földes Istvánné
VK titkár*

Életmód Klub hírei

Az Életmód Klub az egészséges életmódra nevelés szolgálatában áll. Alapvető érdeke és célja a lakosság egészségének megőrzése, hiszen az élet és az egészség minden társadalom működésének alapfeltétele. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az egyénnek az egészségéért folyamatosan, nap mint nap nem kell tennie, sőt mindenkinek el kell követnie mindent a saját egészségéért, annak megtartásáért.

Ezért az Életmód Klub:

- Január 18-án tartott egészségügyi előadást a mammográfia, emlőrák, annak korai felismerése érdekében a lakosság részére, ahol 62 fő vett részt. Az előadást Dr. Vermes Eszter főorvos tartotta a bajai Kórháztól.

A projektoros vetítést Csernák István kezelte, amit hálással köszönünk.

- Február 8-án egészségügyi előadást tartottunk az egészségmegőrzés, betegség megelőzésről a természetgyógyász segítségével, termékbemutatóval. Az előadást és bemutatót tartotta Pálfiné Marika természetgyógyász.
- Február 22-én egészségügyi ismeretterjesztő előadást tartott Dr. Komáromi Mónika házi orvos az influenzás betegségekről, a szárnyasok madárinfluenza elleni védelméről. Az értékes előadást és tájékoztatást hálással köszönjük.
- Március 8-án (szerdán) este 6 órakor tartjuk a következő egészségügyi előadást, ugyancsak az egészségmegőrzésről, szépségápolásról, háztartási tisztítóeszközökről. Az előadást tartja: Lentnerné Szabó Dóra gyógyszerész Bajáról. Kérjük a kedves női lakosságot, akit a téma érdekel, szívesen látjuk a Művelődési Ház klubhelyiségében.

A klubfoglalkozásokon több alkalommal bemutatásra kerül a korszerű, egészséges táplálkozás, ételbemutató kóstolóval. Aki elkészíti Fejes Borbála.

Rendszeres testmozgást és testedzést elősegítő programunk érdekében minden hétfőn 18 órakor tornát tartunk a nők részére, fiataloknak, időseknek egyaránt a Művelődési Ház nagytermében, térítésmentesen. A foglalkozásokat Bőthe Zoltánné nyugdíjas tornatanár tartja.

*Kubatov Antalné
klubvezető*

OKTATÁS

Iskolai hírek

- Több éve működik a **Csátaljai Iskoláért Alapítvány**.

Célja változatlanul:

a Csátaljai Általános Iskolában folyó oktatás tárgyi, technikai feltételeinek további javítása, korszerűsítése, az iskola által szervezett szabadidős programok, diákprogramok eseményeinek gazdagítása.

Ügyintéző szerve a kuratórium, mely 3 tagból áll: **Dr. Klemm Mária elnök, Szalontayné Nagy Márta, Weiszhaupt Andrásné.**

Ha Ön az alapítványt támogatni kívánja úgy a rendelkező nyilatkozatra írja az alapítvány adószámát:

18 353 729 - 1 - 03

Iskolánk tanulói nevében ezúton köszönjük meg a kuratórium tagjainak eddigi önzetlen munkáját, valamint azoknak az anyagi támogatást, akik adójuk 1 %-át a tavalyi évben az alapítványnak ajánlották fel.

2005-ben az oktatás tárgyi feltételeinek javítására 220.000,-Ft ill. 2006-ban a nyelvi labor kialakítására 800.000,-Ft -ot ajánlott fel az alapítvány.

- Szeretnénk köszönetet mondani az **iskolai Szülői Munkaközösségnek** is a munkájáért és az anyagi támogatásért. További segítségükre ebben az évben is számítunk.
- 2006. február 5-én az alsó tagozatos nevelők és szülők közreműködésével **farsangi bál**at rendeztek. Az 1-4. osztályosok közül sokan öltöztek jelmezbe.

- A hagyományos **szalagavató bál**at a 7. osztály rendezte 2006. február 19-én. Sok érdeklődő szülő jelenlétében 21 8. osztályos tanulónak tüzték fel a végzős diákoknak járó szalagot.

- Az elmúlt időszakban két **színházlátogatást** szerveztünk tanulóink számára. Mindkét alkalommal pályázaton nyert pénz segítségével utazhattak. Január 13-án Szekszárdon a színházban *A pacsirta* című német nyelvű előadást tekintették meg a felső tagozatosok. Február 12-én a Pesti Magyar Színházban a *Mirandolina* című vígjátékot nézhette meg 40 fő. Az alábbi képen a színházlátogatók egy csoportja látható.

KULTÚRA

Díszítőművészeti Szakkör

Március 10-12-én Békéscsabán rendezik meg a X. Országos Textiles Kiállítást a hazánkban tevékenykedő, népi textiliákkal foglalkozó közösségek és egyéni alkotók számára.

A rendezvény két kategóriában került meghirdetésre:

1. Az ágy és környezete (ágytakaró, takaró, falvédő, függöny, szőnyeg, ágynemű).
2. Egyházi textiliák (oltárterítő, úrasztalterítő, templomi szőnyeg, miseruha, egyházi lobogó).

Díszítőművészeti Szakkörünk 35 db himzést küldött el. Izgalommal várjuk a zsűrizés eredményét, valamint a kiállítást. A tagok a pályamunkák mellett a csátaljai templomról és a trianoni emlékműről 10-15 db zászlót készítenek ajándékozás céljából.

A foglalkozásait minden héten csütörtökön este 6 órakor tartják. Helye egészségi okokból a szakkörvezető Jókai utca 6. sz. alatti lakása. Minden kézimunkázni szerető falubelit szeretettel várnak.

A környék legidősebb székely férfi

92. születésnapját ünnepelte Sántha Alajos bácsi, aki a bukovinai Istensegits-en született. A középiskolát, valamint a hittudományi és bölcsészettudományi egyetemet Erdélyben végezte. A doktori fokozat megszerzése után különböző középiskolákban tanított, Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Csíksomlyón. Végül a 26 éven át munkát adó aradi Katolikus Gimnáziumból vonult nyugdíjba 1974-ben. Legjelentősebb kultúrtörténeti munkája „A bukovinai székelyek története” (Kolozsvár, 1942). Található belőle a Szegedi Egyetemi Könyvtárban, de nem lehet kikölcsönözni. Az Interneten több írása is megtalálható,

így pl. a Katolikus Világ 1936. augusztusi számában a kácsikai búcsújáróhelyről írt cikke.

„Alajos bácsi csupa olyan tulajdonságokkal rendelkezik, amivel én is büszke lennék majd esetleg nyugdíjas koromban. És büszke lennék arra, ha ilyeneket mondanának rólam majd, hogy 5 nyelven profi módra beszélek, - de több is van a tarsolyában. Pl. most fejezte be egy új könyvsorozatot Alajos bácsi, amely 14 kötetből áll. És arra a fantasztikus memóriára, amivel rendelkezik – arra én is valóban büszke lennék.

Szeretném megköszönni azt a sok élményt magam részéről, amit nekem nyújtott Alajos bácsi, amikor találkoztunk és beszélgettünk.

Szeretném köszöntenem a magam nevében, a Községi Önkormányzat nevében, valamint a jelenlevő Garai és Vaskúti Székelyek nevében és azok nevében, akiket ők képviselnek és azok nevében is, akik most megjelentek itt.” mondotta méltatásában Komár Pál.

Péter Gyözőné egy idézetet olvasott fel a Sebestyén Ádám díjasokról készült, a Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége által 2000-ben megjelentetett könyvből. Ez Sántha Alajos bácsi vallomása önmagáról, szülőföldről.

„Mind szülőföldemmel, mind családi környezetemmel elégedett vagyok. Úgy érzem, hogy a szülőföld és a családi környezet ajándékaért állandó hálával tartozom. Bárcsak hálásabb lettem volna már régebb mind a kettőért.”

Mi hálásak vagyunk azért, hogy Alajos bácsit ismerjük. Ezekkel a szavakkal adta át a virágot Péterné Rózsika.

A környékbeli települések Vaskút, Gara, valamint Csátalja néhány székely és nem székely lakója, kis ünnepeket szervezett a Tanár Úr tiszteletére, melyet Ő érdekes történetek felidézésével köszönt meg.

ZENEI BEMUTATÓ

Színvonalas zenei bemutatót tartottak a Vakúti Művészetoktatási Iskola, pontosabban Sárközi János és Sárközi Erzsébet tanárok diákjai a Művelődési Házban.

Tájékoztató

Épülhetnek az új és korszerű hulladékkezelő központok

Első mérföldkövéhez érkezett a Homokhátsági Regionális Települési Hulladékgazdálkodási Projekt, hiszen a mai napon Bedő Tamás úr, Csongrád Város Polgármestere, valamint Cesar Correia úr, a Mota-Engil Magyarország Rt. gazdasági igazgatója aláírták az építési munkák első fázisáról szóló szerződést. A 2005-2008 között megvalósuló összesen több mint 11 milliárd forintos 110 ezer háztartást érintő beruházás jelen építési szerződése a Kiskunhalasi és a Felgyői Regionális Hulladékgazdálkodási Központok létesítésére szól. A projekt révén az Európai Unió 75%-os és a magyar állam 15%-os támogatásával, valamint 82 település összefogásával Bács-Kiskun, Baranya és Csongrád megye területén megszűnnek az eddigi lerakók és megteremtődnek az új és korszerű hulladékgyűjtés és gazdálkodás alapjai. Mindehhez a mai napon egy lépéssel közelebb kerültünk.

Az érintett települések lerakóiban nagyságrendileg annyi szemét gyűlt össze eddig, mint a budapesti Gellért-hegy. A felhalmozódó szemét kezelése a három megye számos településén okoz problémát. Jelenleg a települések többsége saját közigazgatási határain belül, önállóan próbálja megoldani a hulladékok ártalmatlanítását. Sok helyen a régi, elavult, a környezetre és az egészségre egyaránt káros szigeteléssel el nem látott lerakók üzemelnek, ahová válogatás nélkül kerül a szerves és szervetlen hulladék. Rosszabb esetben a lakosok a hulladékot a települések környékén lévő illegális telepekre viszik. A rendezetlen állapotú lerakók gyakran kellemetlen szagokat árasztanak és egyaránt szennyezik a talajt és a levegőt is.

Ezen állapotok megszüntetésére, a környezetvédelmi előírásoknak nem megfelelő lerakók felszámolására, valamint a korszerű, egységes és biztonságos hulladékgazdálkodás rendszer megteremtésére jött létre a projekt. A Dél-Alföld legnagyobb beruházásának célja **az egységes hulladékgazdálkodási rendszer bevezetése, melynek feltétele új és korszerű, a környezetvédelmi előírásoknak maximálisan megfelelő hulladékkezelő központok létesítése.**

A projekt keretein belül épül 2 hulladéklerakó (Kiskunhalason és Felgyőn), 3 hulladékválogató (Vaskúton, Kiskunhalason és Felgyőn), 1 hulladékátrakó állomás (Kalocsán). Ezen felül 4 komposztáló telepet alakítanak ki (Vaskúton, Kiskunhalason, Felgyőn és Kalocsán), 13 településen pedig hulladékudvarok épülnek majd (Bácsalmás, Baja, Csátalja, Csongrád, Jánoshalma, Kalocsa, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Kecel, Kiskőrös, Soltvadkert, Sükösd).

A mai napon aláírták az építési munkák első fázisára vonatkozó szerződést a közbeszerzési pályázat győztesével, a Mota-Engil Magyarország Rt. –vel. A mintegy 12 millió eurós beruházás részeként a Kiskunhalasi és Felgyői Regionális Hulladékkezelő Központok létesítése valósul meg. **Az összesen 11 hektárnyi területen kialakított új központokban lesz hulladékválogató és komposztáló üzem, valamint a hulladék lerakására kialakított terület.**

A válogatóban gépi technológiával választják majd szét az előzőleg szelektíven begyűjtött hulladékokat. A komposztáló telepek gépesítésével lehetőség nyílik a komposztálás folyamatában résztvevő mikroorganizmusok számára az optimális feltételek biztosítása, melynek révén a minőségi előírásoknak megfelelő végtermék, azaz humusz anyag hozható létre.

A szigorú előírásoknak megfelelően létesített lerakók szigetelőrétegei és szűrőrendszerei megakadályozzák majd a nehézfémek, mérgek, káros anyagok talajba szivárgását. A szigetelőréteg alá telepített érzékelőkkel és a lerakók körül kiépített talajvízfigyelő kutak segítségével, pedig folyamatosan ellenőrzik a lerakók műszaki állapotát.

A környezetbarát és korszerű új hulladékgazdálkodási rendszer révén **a települések lakóinak nem kell többé a lerakók rendezetlen állapotát, a kellemetlen szaghatásokat és a csapadékkal a talajba kerülő szennyezőanyagokat elviselniük.** Megszűnnek a környezetre és egészségre káros szemételepek, melyek közül több illegálisan üzemel a jelen pillanatban is. A települések lakóinak közvetlen környezete mindezzel egészségesebbé, élhetőbbé és vonzóbbá válik majd.

A kivitelező cég a munkaterület átadásától számított 19 hónapos teljesítést ígér, vagyis **az új központok várhatóan 2007 harmadik negyedétől üzemelnek majd.**

Az érintett települések listája:

Bácsalmás, Bácsbokod, Bácsborsód, Bácsszentgyörgy, Bácsszőlős, Baja, Bátmonostor, Bática, Bócsa, Borota, Bugac, Bugacpusztaháza, Császártöltés, Csátalja, Csávoly, Csikéria, Csólyospálos, Csongrád, Dávod, Drágszél, Dunafalva, Dunapataj, Dunaszentbenedek, Dusnok, Érsekcsanád, Érsekhalma, Felgyő, Felsőszentiván, Foktő, Fülöpjakab, Gara, Gátér, Géderlak, Hajós, Harkakötöny, Hercegszántó, Homokmégy, Homorúd, Imrehegy, Jánoshalma, Jászszentlászló, Kalocsa, Katymár, Kecel, Kéleshalom, Kiskőrös, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Kisszállás, Kömpöc, Kunbaja, Kunfehértó, Kunszállás, Madaras, Mátételke, Mélykút, Miske, Mohács, Móricgát, Nagybaracska, Nemesnádudvar, Ordas,

Öregcsertő, Pálmonostora, Petőfiszállás, Pirtó, Rém, Soltvadkert, Sükösd, Szakmár, Szank, Szeremle, Tataháza, Tázlár, Tiszaalpár, Tömörkény, Újtelek, Uszód, Vaskút, Zsana.

A projekt térképe

a jelenlegi helyzetről

egy már kész, korszerű hulladékkezelő központ

Tisztelt Csátaljaiak!

Kérjük Önöket, hogy a jövedelemadójuk 1-% át a községünkben lévő Csátalja Községért Közalapítvány működéséhez szíveskedjenek átutalni a Bácska Takarékszövetkezethnél vezetett 51000125-13007904 számú bankszámlaszámra.

Köszönjük!

A CSÁTALJAI HÍREK

megjelenik 650 példányban.

Felelős kiadó: Kovács Antal polgármester

Szerkeszti: Szanyiné Szabó Katalin

e-mail cím: polghiv@csatalja.hu, muvhazcsatalja@freemail.hu